

Activiteit 46: Professionalisering van de REG-aanpak in Rochefort

Algemene context van het OCMW:

Gewest: Wallonië

Medewerkers voor “energie”: 1 voltijdse *tuteur énergie*, 1 voltijds equivalente maatschappelijk assistent artikelen 4 en 6 van de wet van 2002: ondersteuning en sociale en budgettaire begeleiding (artikel 4) en sociale verslagen, tegemoetkoming inzake de aanzuivering van niet-betaalde schulden, 0,3 animatrice en maatschappelijk werkster in het kader van het PAP (*Plan d'Action Prévention*), één 1/10-tijdse technicus

Financiële middelen voor de “energiepreventie”:

- Het Federaal Energiefonds dekt 1 betrekking + 20 000 €.
- De APE-punten van het Waals Gewest dekken de post van *tuteur énergie*.
- Het Waalse *Plan de Guidance Sociale Energétique* (PGSE) dekt in dit stadium van het project de honoraria van de deskundige.

Belangrijkste preventieve activiteit:

- Woningbezoek door de *tuteur énergie*, voor 15 gezinnen per jaar naar rato van 2 à 3 bezoeken per jaar per gezin, onder toezicht van de technicus voor de vaststelling van de problemen en het nazicht van de installaties + een deskundige in energie-efficiëntie voor de te nemen maatregelen en de opvolging van de dossiers.

Werkinstrumenten: Voor het verrichten van de vaststellingen op het terrein en het verzamelen van gegevens wordt gebruik gemaakt van de woningfiche van de *Union des Villes et Communes de Wallonie*. Het OCMW van Rochefort heeft zijn eigen instrumenten uitgewerkt voor de invoering, behandeling en analyse van de gegevens (synthese- en opvolgingsfiche), alsook een specifieke brochure gewijd aan het thema energie en modules die ertoe strekken informatie te verschaffen omtrent het specifiek sociaal tarief en te sensibiliseren voor een rationeel energiegebruik.

Methode voor de preventieve activiteiten: de maatschappelijk werkers begeleiden de OCMW-cliënten bij het controleren van hun energiefactuur, de hoogte van de betaalde voorschotten en om na te gaan of zij recht hebben op het sociaal tarief of op het statuut van beschermde klant. Vervolgens wordt met tussenkomst van de *tuteur énergie* nagegaan waar energie bespaard kan worden. Een denkspoor voor de toekomst bestaat erin een beroep te doen op de technische dienst, die ingeschakeld kan worden om bepaalde installaties opnieuw op punt te stellen. Het actieplan heeft tot doel te bepalen welke maatregelen genomen dienen te worden, daarin begrepen maatregelen die gericht zijn op de vernieuwing van de uitrusting of op de verbetering van de kwaliteit van de woning. Er worden bruggen geslagen naar de openbare en private verhuurders.

Geplande activiteiten: Er worden meerdere acties in het vooruitzicht gesteld, maar er is nog tijd nodig om deze voor te bereiden: overleg met het SVK, opzetten van het FRGE, uitwerken van een IDESS. Deze instrumenten bevinden zich momenteel nog in de wordingsfase en moeten binnen een redelijke termijn een aanvulling vormen op de huidige instrumenten.

Activiteit 46: Professionalisering van de REG-aanpak in Rochefort

Beschrijving van het project:

De maatschappelijk werkers (MW) van de algemene diensten zetten de procedure voor sociale energiebegeleiding in, maar de spilfiguur daarin is de *tuteur énergie*. Gezien zijn korte beroepservaring en daar de werkterreinen waarop hij actief is, nogal uiteenlopend zijn, heeft het OCMW beslist hem in grote mate te laten begeleiden door de MW van de energiecel, een technicus van de technische diensten van het OCMW, een energiedeskundige, hem onder het toezicht te plaatsen van de bureauchef van de sociale dienst en hem te laten ondersteunen door een opleidster die instond voor het beheer van het PGSE 2006-2008. Wekelijks worden bijeenkomsten georganiseerd.

Gebruikte methode voor het project:

De *tuteur énergie* bereidt de dossiers voor door een woningbezoek af te leggen en het verbruik van de opgevolgde gezinnen te analyseren. Hij werkt een actieplan uit en volgt het maandelijks verbruik van de begeleide gezinnen op. De situaties en de voorgestelde oplossingen worden eenmaal per week besproken in teamverband. Aan deze besprekingen wordt eenmaal per maand deelgenomen door een externe deskundige.

Op deze wekelijkse en maandelijkse bijeenkomsten worden de komende impulsen vanuit het OCMW gevalideerd en krijgt de *tuteur énergie* de opdracht om de besproken oplossingen in de praktijk te brengen. Tijdens diezelfde bijeenkomsten worden de verzoeken om steun en akkoordbevinding voorbereid die bestemd zijn voor de Raad voor Maatschappelijk Welzijn.

Tot slot wordt op deze maandelijkse bijeenkomsten, die in het teken staan van overleg, nagedacht over:

- de uit te werken instrumenten
- de toe te passen strategieën
- de in te richten collectieve activiteiten
- de begrotingsmiddelen die besteed zullen worden aan preventiemaatregelen
- dit alles onder voorbehoud van de goedkeuring door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn.

In dat verband dient te worden opgemerkt dat de OCMW-secretaris regelmatig deelneemt aan de slotsynthese van deze coördinatievergaderingen.

De taak van de deskundige bestaat erin bij te dragen tot een verrijking van de aanpak door de technische en strategische krijtlijnen te valideren, maar ook kennis aan te brengen over de instrumenten, praktijken en ervaringen, onder meer van de andere OCMW's waarvan hij de modus operandi kent.

Detailvragen:

Doelpubliek: Alle gezinnen die het OCMW raadplegen, omdat zij in moeilijkheden verkeren (betaling van de energiefactuur of comfort) of gezinnen wier situatie de maatschappelijk werkers zorgen baart.

Financiering en/of menselijke middelen: Het Federaal Energiefonds en Mebar van het Waals Gewest worden voorgesteld voor ingrepen in woningen in plaats van systematisch en herhaaldelijk energiefacturen aan te zuiveren.

Activiteit 46: Professionalisering van de REG-aanpak in Rochefort

Type actie: Begeleiding / Technische dienstverlening voor een thermische isolatie van de woningen, de keuze van de wijze waarop sanitair warm water verwarmd en bereid wordt (energievector, onderbreking, regulering en aangewezen temperaturen, keuze van het systeem), adequaat gedrag. Vorming van het personeel.

Specificiteit van het project: Het bijzondere aan het project is dat het op zoek gaat naar alomvattende oplossingen voor complexe problemen en de *tuteur énergie*, die maar over een zeer korte beroepservaring beschikt, daarin bij te staan. Dit resulteert in onderhandelingen met de (openbare of private) eigenaars-verhuurders of eigenaars-bewoners om stapsgewijze oplossingen aan te reiken, in orde van prioriteit. Het overleg tussen de actoren wordt eerst intern versterkt, maar binnenkort tevens met een antenne van het FRGE, het lokale SVK en de IDESS. Ook de verhuurders worden geleidelijk gemobiliseerd, te beginnen bij de openbare verhuurders: gemeente en huisvestingsmaatschappij.

Sterkten van het project: Het komt erop aan interventieprioriteiten te bepalen, zodanig dat de weerslag op het verbruik merkbaar is, en de cliënten te overtuigen van de gegrondheid van de voorgestelde veranderingen. Het komt er tevens op aan de middelen waarover het OCMW beschikt om zijn sociaal energiebeleid te voeren, te optimaliseren.

Zwakten van het project: de grootste moeilijkheid bestaat erin te denken op lange termijn als er maar beperkte financiële middelen zijn om REG-investeringen uit te voeren, vooral ten aanzien van gezinnen die dringende noden hebben!

Reproduceerbaarheid: Er is nood aan een doorgedreven kennis van bouwfysica en aan een duidelijk zicht op de beschikbare steuninstrumenten.

Opmerkingen: de *tuteur énergie* staat voor een zware opgave, wanneer hij nog geen behoorlijke beroepservaring heeft opgebouwd en het OCMW zich nog een houding moet aanmeten in de nieuwe benadering van de energieproblematiek ten aanzien van gezinnen die in energiarmede leven.

Conclusie: In juli 2009 zal een eerste balans van de 15 tot hiertoe gevoerde actieprojecten ter info bezorgd worden aan de Raad voor Maatschappelijk Welzijn. De richtlijnen voor de opvolging van het project zullen ter goedkeuring voorgelegd worden.

Bestuurders en overheid ijveren tevens voor de uitbouw van nieuwe transversale structuren tussen de OCMW's van la Famenne waardoor de werkterreinen nog verder zullen worden uitgebreid: een sterk SVK, een FRGE-antenne en een IDESS.